

Erginliğin 'kazai rüşt' hali dışında 'evlenme' ile kazananların 5434 sayılı Yasa'nın Ek 21. madde hükmünden yararlanamayacağından bahisle verilen mahkeme kararının hukuka aykırı olduğu hakkında

T.C.

DANIŞTAY

Onbirinci Daire

Esas No: 2009/1356

Karar No: 2012/7015

Özeti: Evlenme tarihi itibarıyla ergin olan ve ergin olduğu (evlendiği) tarihi takiben geçen hizmetlerin emekliliğine esas hizmet süresinde değerlendirilmesi gerekirken, erginliğin "kazai rüşt" hali dışında "evlenme" ile kazananların 5434 sayılı Yasa'nın Ek 21. madde hükmünden yararlanamayacağından bahisle verilen mahkeme kararının hukuka aykırı olduğu hakkında.

Temyiz İsteminde Bulunan (Davacı):

Karşı Taraf (Davalı) : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı

Vekili : Av.

İstemin Özeti : Ankara 3. İdare Mahkemesinin 16.5.2008 tarih ve E:2006/1060, K:2008/1035 sayılı kararının; davacı tarafından, temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti: Temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmuştur.

Danıştay Tetkik Hâkimi: Gülsen Akın

Düşüncesi: Türk Medeni Kanunu'nun 11. ve 12. maddelerinde ergin olmanın on sekiz yaşın doldurulması, evlenme ve on beş yaşını dolduran küçüğün kendi isteği ve velisinin rızasıyla mahkeme kararı ile mümkün olabileceği öngörülmüş olup, doğurduğu hukuki sonuçlar açısından bu hallerden herhangi birinden dolayı ergin olmanın farkı bulunmamaktadır.

Bu durumda, yasa koyucunun Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile tanınan haklardan sadece reşit olanların yararlanmasını amaçladığı gözetilmeden, evlenme tarihi itibarıyla ergin olan ve T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nun Ek 21. maddesi uyarınca ergin olduğu (evlendiği) tarihi takiben geçen hizmetlerinin emekliliğe esas hizmet süresinde değerlendirilmesi gerekirken, erginliği "kazai rüşd" hali dışında "evlenme" ile kazananların Ek 21. madde hükmünden yararlanamayacağından hareketle verilen mahkeme kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onbirinci Dairesince işin gereği görüldü:

Dava; öğretmen olarak görev yapmakta iken emekliye ayrılan davacının, emekliliğe esas hizmet süresinin hesabında 18 yaşını doldurmadan önce geçen 9 aylık çalışma süresinin de dahil edilmesi isteğiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali ile uğramış olduğu kaybın yasal faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

İdare Mahkemesince, 18 yaşın altında geçen hizmet sürelerinin emekliliğe esas hizmet süresine eklenmesi için ilgilinin bir meslek ve sanat okulunu bitirmiş olması ve kazai rüşd kararı almak suretiyle Emekli Sandığına tabi ve öğrenimi ile ilgili bir göreve atanmış olması gerektiği, davacının İmam Hatip Lisesinden mezun olarak Yasada aranılan öğrenimle ilgili göreve atanmış olma koşulunu taşıdığı ancak, evlenme yoluyla reşit olsa

bile 18 yaşın altındaki hizmetini kazai rüşt kararı almaksızın yaptığı, bu durumda davacının 18 yaşını doldurmadan önce geçen hizmetlerinin Emekli Sandığına tabi hizmet süresinden sayılmasına hukuken olanak bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Davacı tarafından, Mahkeme kararının hukuka aykırı olduğu ileri sürölmekte ve temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nun 12. maddesinde; bu Kanunun tanıdığı haklardan yararlanabilmek için 18 yaşın bitirilmiş olması gerektiği kuralına yer verilmiş, aynı Kanunun ek 21. maddesinde ise; "Bir meslek veya sanat okulunu bitirenlerden, Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre kazai rüşt kararı almak suretiyle Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına tabi ve öğrenimleri ile ilgili görevlere atananlar hakkında 5434 sayılı Kanunun 12. maddesinde yazılı 18 yaşın bitirilmiş olması şartı aranmaz" hükmü yer almıştır.

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 11. maddesinde; erginliğin on sekiz yaşın doldurulmasıyla başlayacağı, evlenmenin kişiyi ergin kılacağı, 12. maddesinde, on beş yaşını dolduran küçüğün, kendi isteği ve velisinin rızasıyla mahkemece ergin kılınabileceği, 124. maddesinde, erkek veya kadının on yedi yaşını doldurmadıkça evlenemeyeceği, ancak, hâkimin olağanüstü durumlarda ve pek önemli bir sebeple on altı yaşını doldurmuş olan erkek veya kadının evlenmesine izin verebileceği, olanak bulundukça karardan önce ana ve babanın veya vasinin dinleneceği kurallarına yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, 10.05.1958 doğumlu olan ve İmam Hatip Lisesini bitirmesini müteakip 18.06.1975 tarihinde evlenen, 22.08.1975 tarihinde Konya ili Beyşehir İlçesi ... Köyünde imam-hatip olarak göreve başlayan ve 22.08.2005 tarihinde de emekliye ayrılan davacının, 18 yaşın altındaki hizmetini kazai rüşt kararı almaksızın yaptığından bahisle hizmet süresinin 9 ay eksik hesaplanarak 25 yıl 5 ay üzerinde emekli aylığı bağlandığı ve emekli ikramiyesi ödendiği, davacının, evlenerek reşit olduğundan bahisle 18 yaşın altındaki geçen hizmet süresinin emekliliğe esas hizmet süresinde değerlendirilmesi isteğiyle Emekli Sandığı Genel Müdürlüğüne yaptığı başvurunun, 5434 sayılı Yasa'nın ek 21. maddesinde aranılan kazai rüşt kararı bulunmadığından bahisle isteminin reddedilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'na 1425 sayılı Kanunla eklenen Ek 21. maddesinde "Bir meslek veya sanat okulunu bitirenlerden, Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre kazai rüşt kararı almak suretiyle Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına

tabi ve öğrenimleri ile ilgili görevlere atananlar hakkında, 5434 sayılı Kanunun 12 ncı maddesinde yazılı 18 yaşın bitirilmiş olması şartı aranmaz" hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 12. maddesine istisna olarak getirilen bu hüküm ile bir meslek veya sanat okulunu bitirip, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına tabi ve öğrenimleri ile ilgili bir göreve atananların kazai rüşt kararı almak kaydıyla bu kanunla tanınan haklardan faydalanmaları amaçlanmıştır.

Türk Medeni Kanunu'nun 11. ve 12. maddelerinde ergin olmanın on sekiz yaşın doldurulması, evlenme ve on beş yaşını dolduran küçüğün kendi isteği ve velisinin rızasıyla mahkeme kararı ile mümkün olabileceği öngörülmüştür. Doğurduğu hukuki sonuçlar açısından bu hallerden herhangi birinden dolayı reşit olmanın farkı bulunmamaktadır.

Bu durumda, yasa koyucunun Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile tanınan haklardan sadece reşit olanların yararlanmasını amaçladığı gözetilmeden, evlenme tarihi itibariyle ergin olan ve ergin olduğu (evlendiği) tarihi takiben geçen hizmetlerinin emekliliğe esas hizmet süresinde değerlendirilmesi gerekirken, erginliği "kazai rüşt" hali dışında "evlenme" ile kazananların Ek 21. madde hükmünden yararlanamayacağından hareketle verilen mahkeme kararında hukuki isabet görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, davacının temyiz isteminin kabulü ile idare Mahkemesi kararının bozulmasına; dosyanın yeniden bir karar verilmek üzere Mahkemeye gönderilmesine, **8.11.2012** tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA